

Jak správně finančně vzdělávat dospělé

konference k finančnímu vzdělávání

4.

Finanční gramotnost studentů vysokých škol

Ing. Dušan Hradil

zástupce řešitelského týmu VŠE

pátek 30. listopadu 2012 8:30 – 17:00 hodin

Likešova aula VŠE

Empirické ověření gramotnosti studentů vysokých škol

Finanční gramotnost vysokoškoláků

hlavní výstupy výzkumného projektu

Dušan Hradil

Konference JAK SPRÁVNĚ FINANČNĚ VZDĚLÁVAT DOSPĚLÉ

VŠE v Praze, 30. listopadu 2012

Empirické ověření gramotnosti studentů vysokých škol

Co stihneme za 15 minut?

- **idea projektu**
- **celkové výsledky**
- **srovnání VŠ a populace 18+**
- **kde dělají VŠ největší chyby**
- **podrobnější výsledky u jednoho z témat**

Obecně k projektu I

Vstupní předpoklady

- nadprůměrný potenciál vysokoškolských studentů a absolventů
 - pozitivní korelace mezi dosaženým vzděláním a úrovní FG (OECD i CZ 2010)
- (respektovaný) zdroj informací a rad (rodina, kamarádi, kolegové)
 - 3. nejčastější zdroj informací, 1. v případě pořízení nového produktu (ČBA 2006)
 - univerzitní vzdělání (ekonomie, finance) → vysoká očekávání
- mladá generace dosahuje obecně nižší úrovní finanční gramotnosti (UK FSA 2006)

Naplňují vysokoškoláci takto vysoká očekávání?

Mohli by se vysokoškoláci stát šířiteli FV?

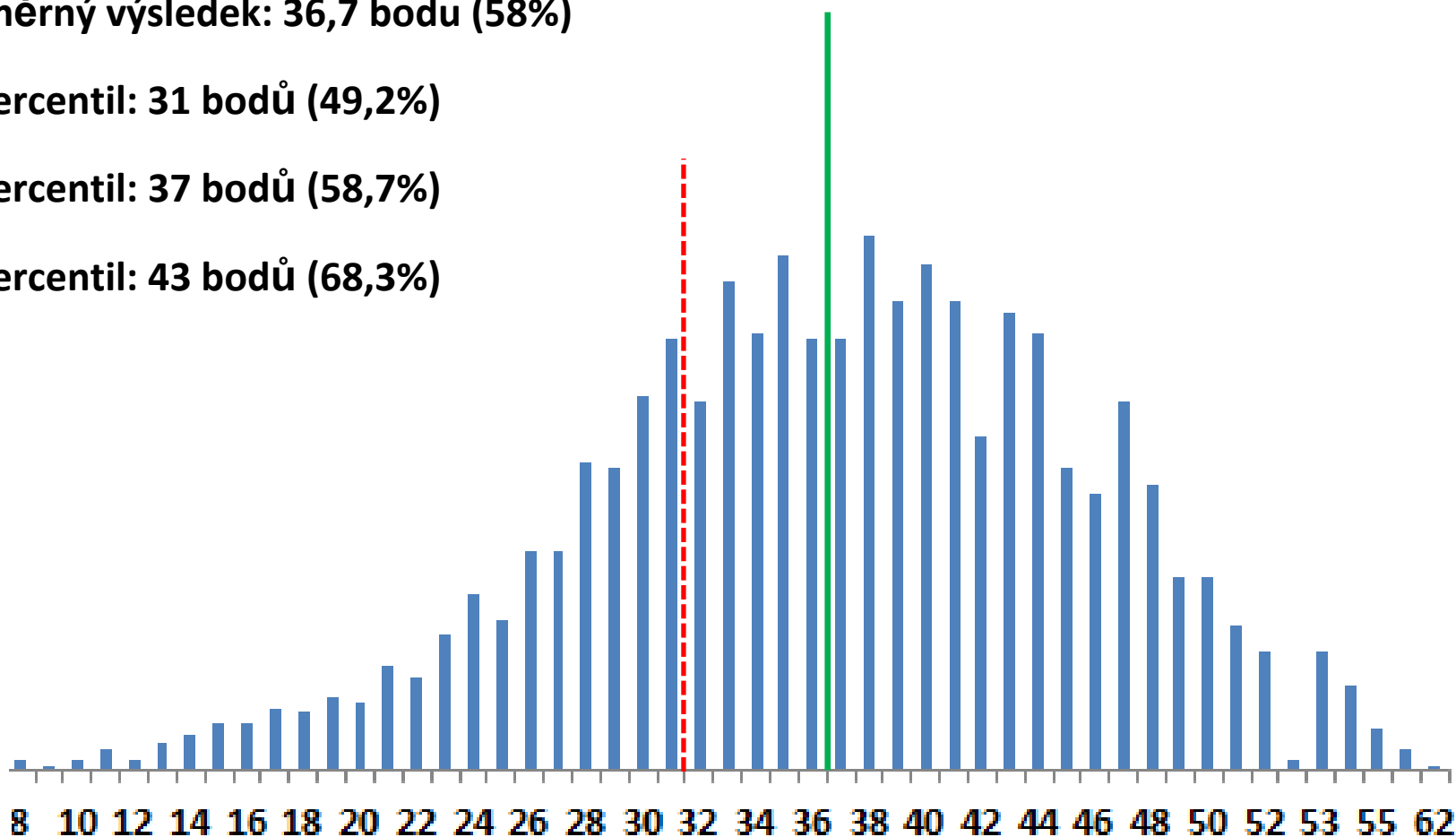
Obecně k projektu II

Akademický výzkumný projekt Fakulty financí a účetnictví VŠE

- nástroj pro měření FG VŠ ➔ srovnatelnost a zkušenosti ze zahraničí
- ověření současné úrovně FG VŠ ➔ očekávání vs. realita, oblasti ke zlepšení
- příprava v 1. pol. 2012, sběr dat v září a říjnu 2012 (on-line dotazník)
- spolupráce s výzkumným projektem Masarykovy university v Brně
- přes 3 000 respondentů, k vyhodnocení vybráno 2 120 odpovědí
- 49% žen a 51% mužů
- 95% studentů, 5% absolventů
- 90% ekonomů, 10% neekonomů

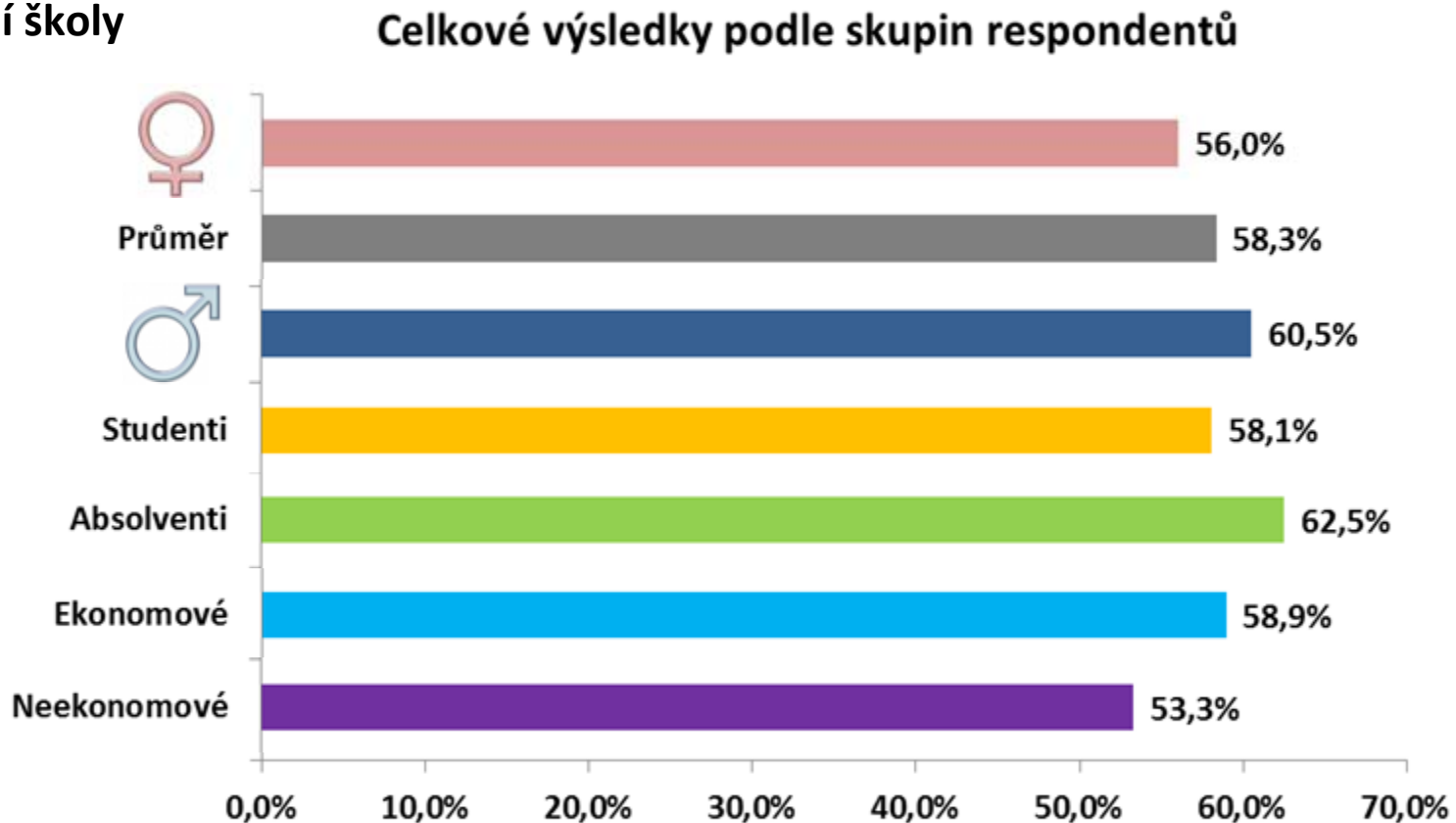
Celkové výsledky I

- 70 otázek, 59 bodovaných → 63 bodů
- nejlepší výsledek: 62 bodů
- průměrný výsledek: 36,7 bodu (58%)
- 25 percentil: 31 bodů (49,2%)
- 50 percentil: 37 bodů (58,7%)
- 75 percentil: 43 bodů (68,3%)

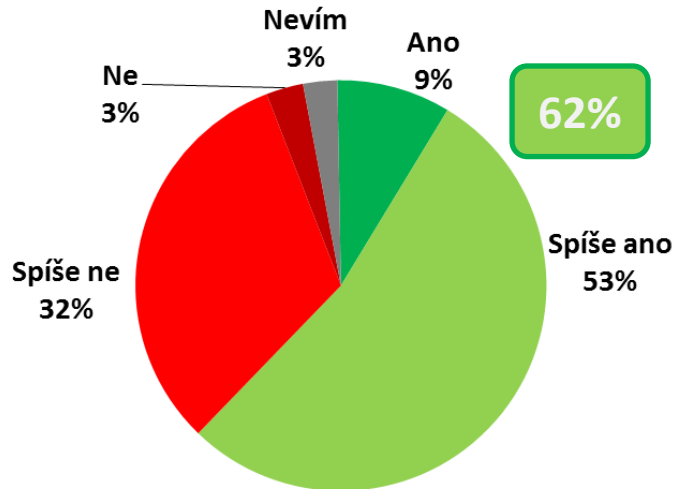
Celkové výsledky II

- muži > ženy
- absolventi > studenti
- nejlépe si stojí muži-absolventi (67,7%), nejhůře ženy-studentky (56%)
- vliv zaměření školy

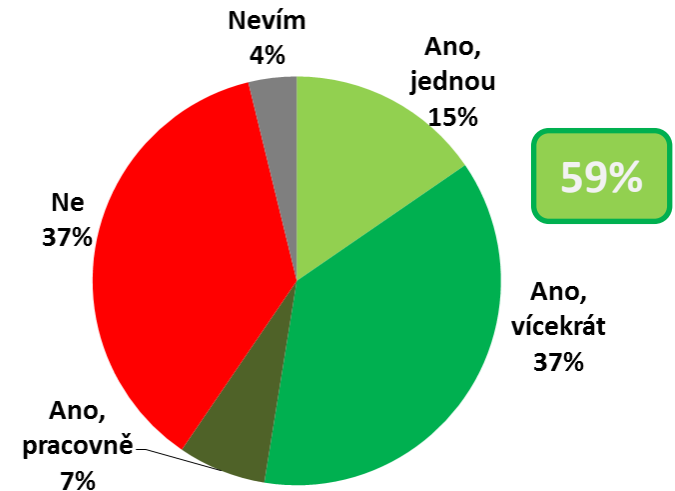

Sebehodnotící otázky I

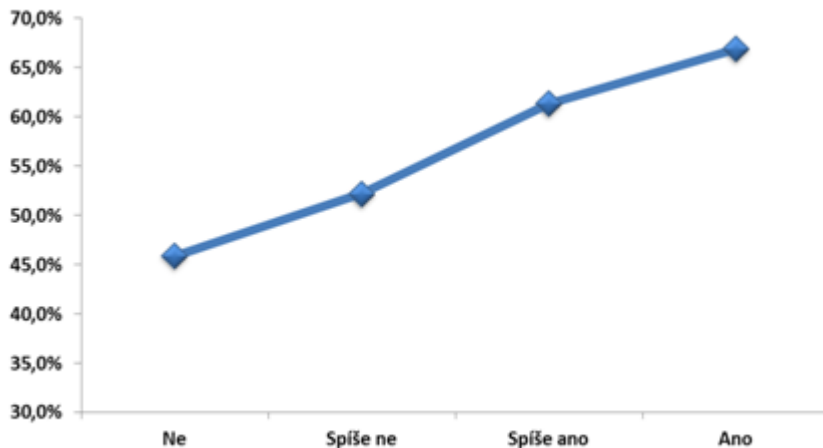
Myslíte si, že se vyznáte v osobních financích?

Byl jste v minulosti někým požádán o radu v souvislosti s osobními financemi?

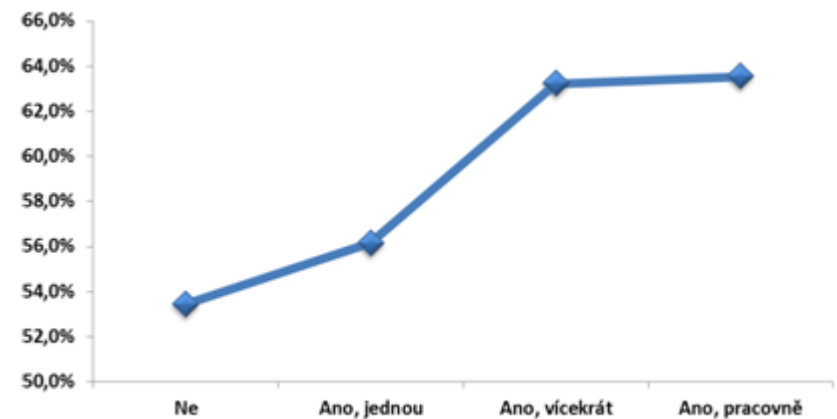
Sebehodnocení vs. skutečnost

Myslíte si, že se vyznáte v oblasti osobních financí?

FG

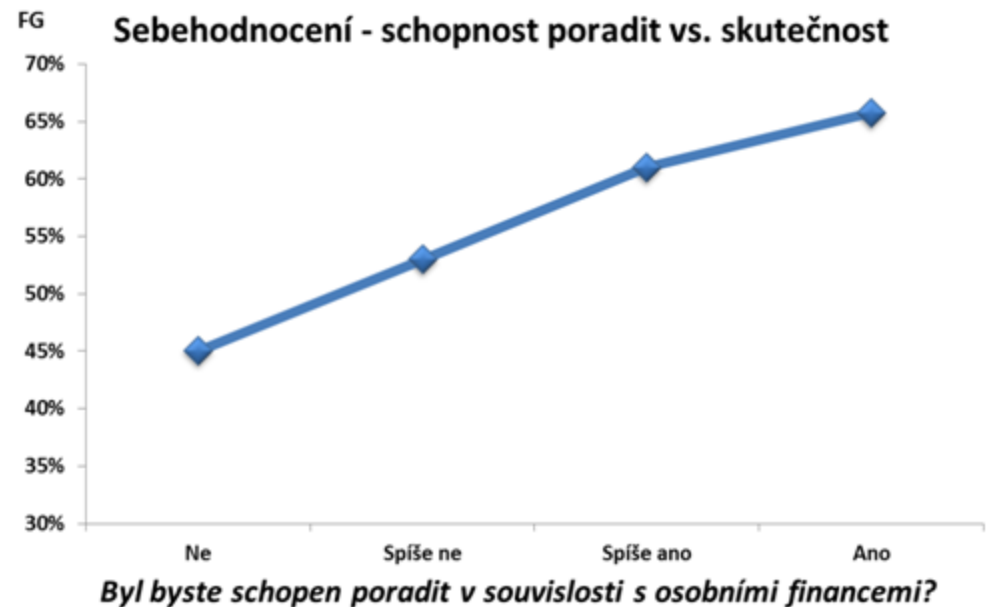
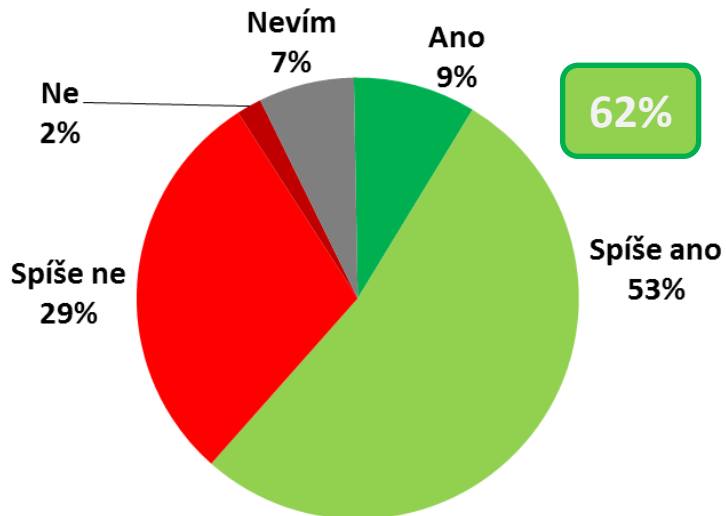
Zkušenost s poskyt. rad vs. skutečnost

Byl jste v minulosti někým požádán o radu v souvislosti s osobními financemi?

Sebehodnotící otázky II

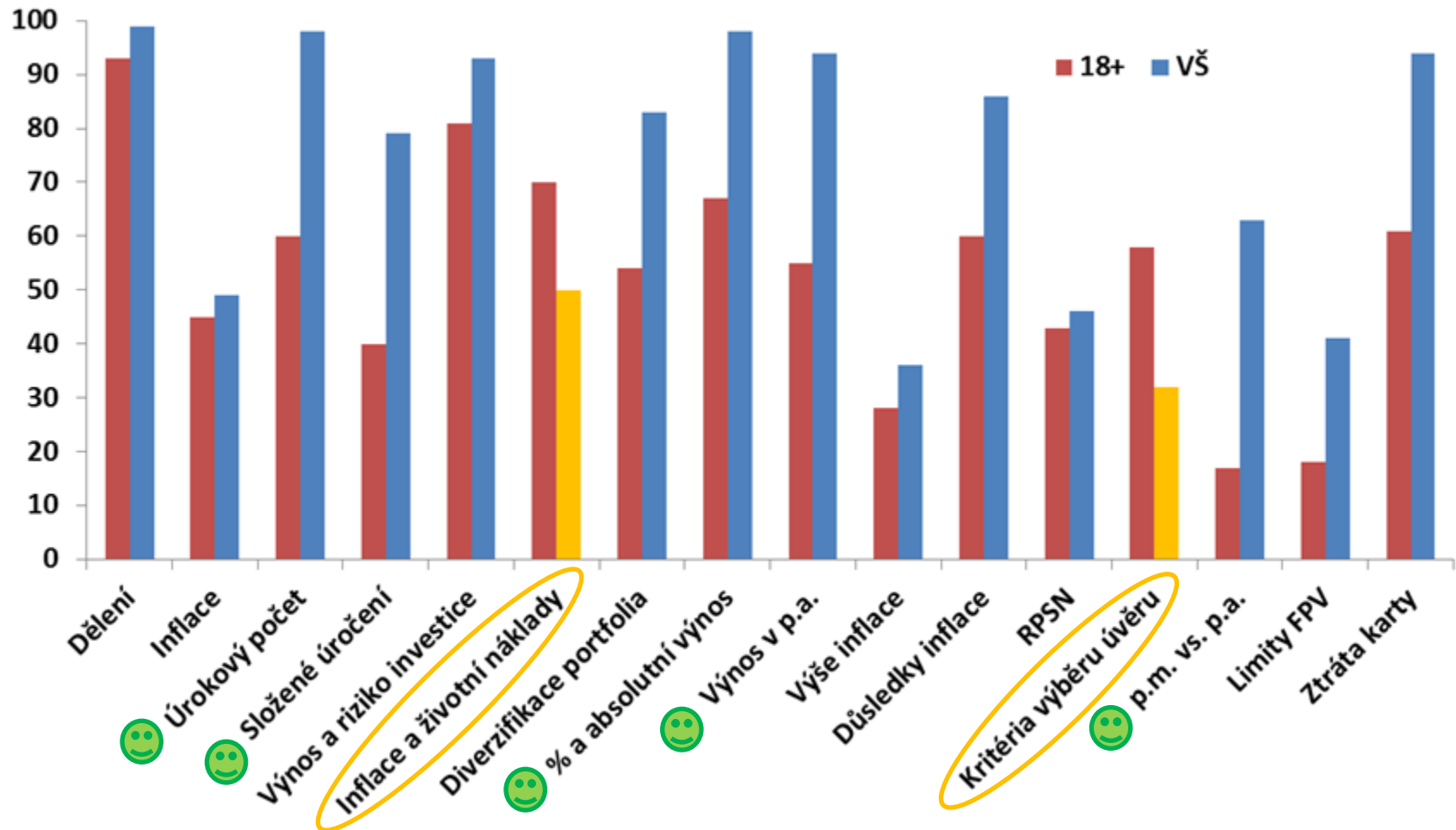
*Byl byste schopen poradit v souvislosti
s osobními financemi?*

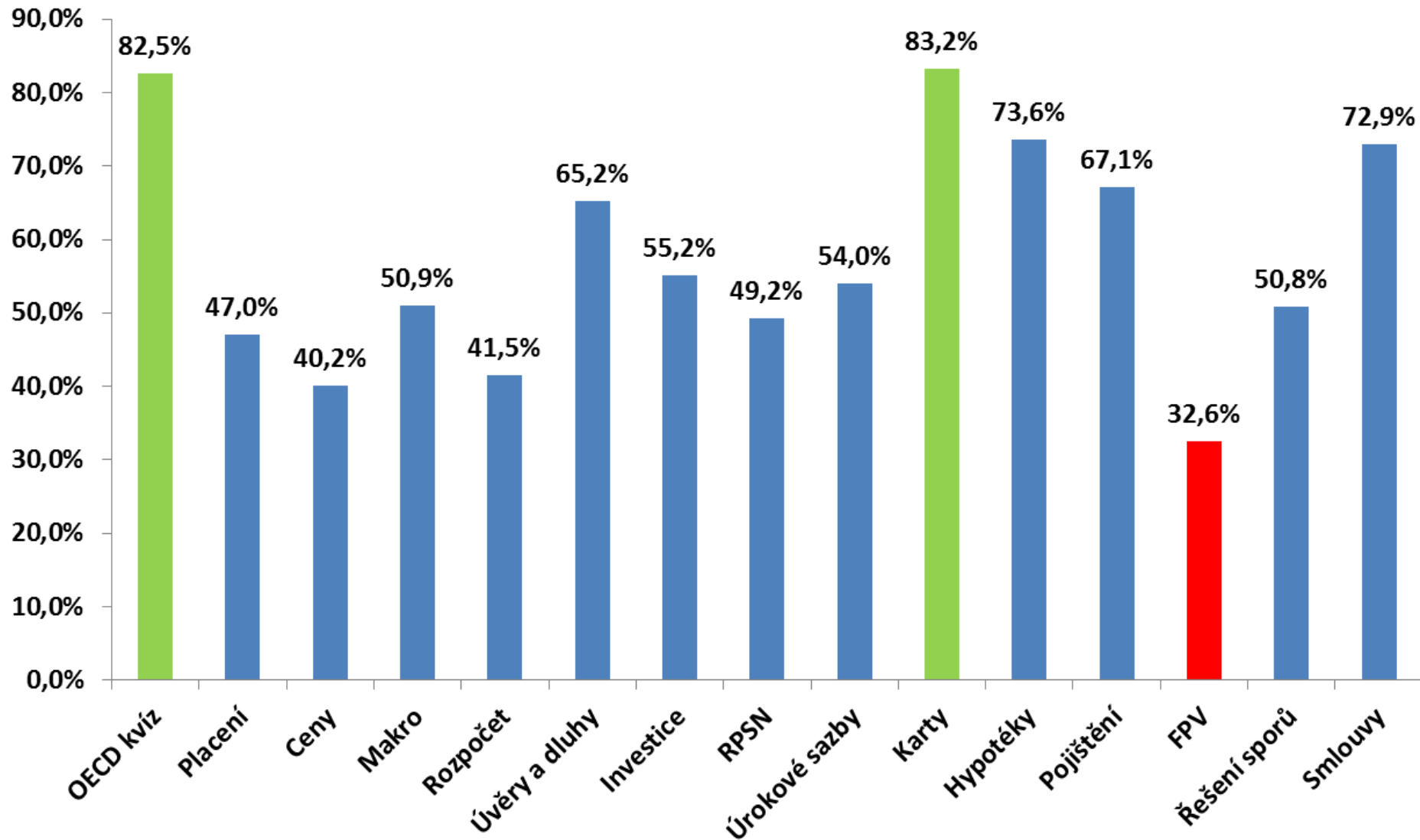
VŠ vs. občané 18+

- vysoká inflace znamená, že životní náklady se výrazně zvyšují
- 2 nejdůležitější kritéria ke zvážení při volbě úvěru (např. na 5 let)

VŠ (2012) vs. občané 18+ (MF/ČNB 2010)

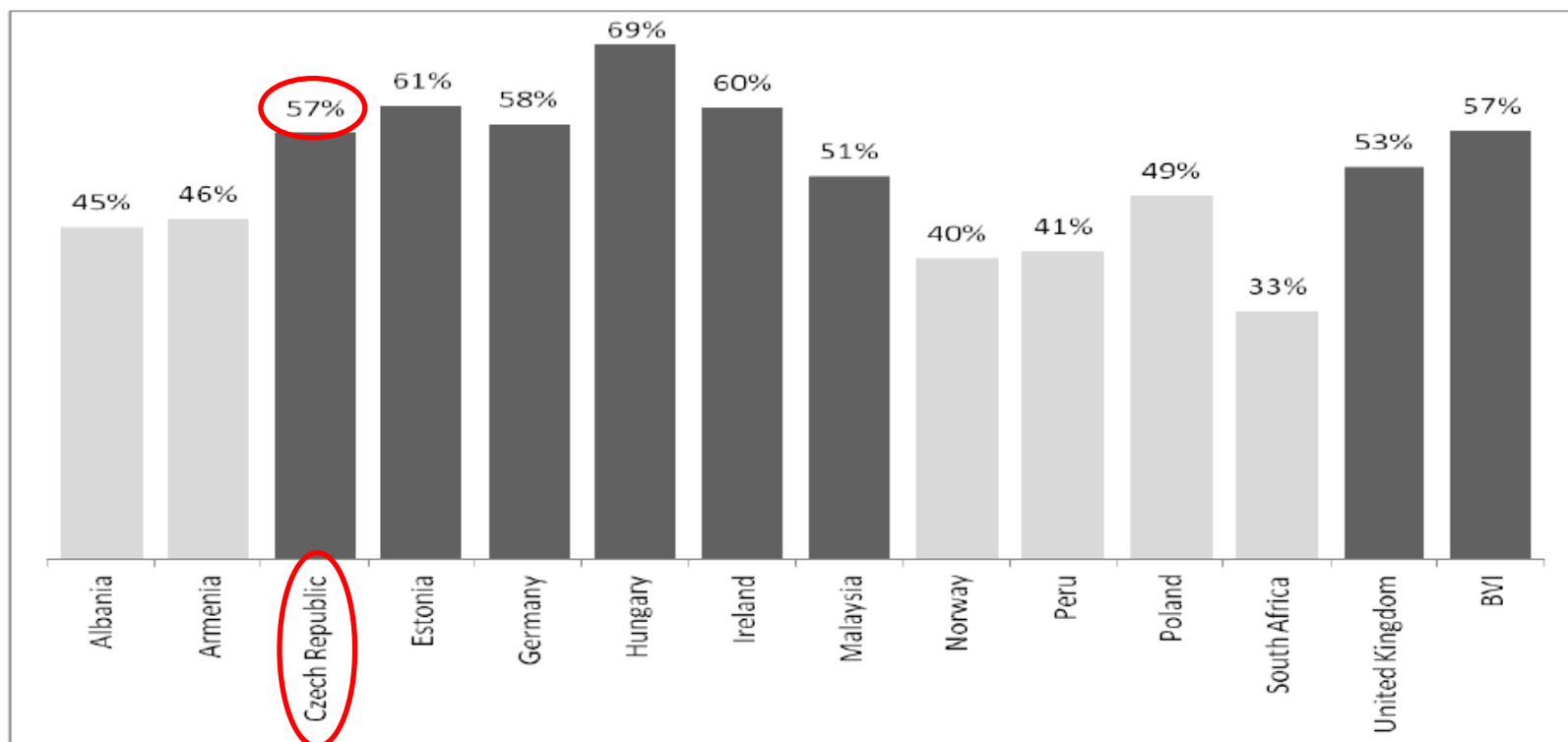
Celkové výsledky dle tematických skupin otázek

OECD kvízové otázky

- populace 18+: 57% dosáhlo 6 bodů a více v OECD kvízu
- VŠ: 87 % by dosáhlo srovnatelných 6 a více bodů

Figure 3. Financial knowledge: Percentage scoring 6 or more

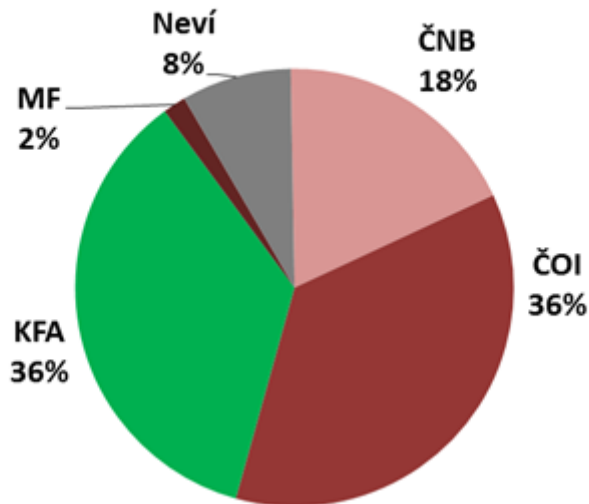
Base: all respondents. Lighter shaded columns indicate countries where fewer than 50% achieved a score of 6 or more.

Zdroj: Atkinson, A. and F. Messy (2012), "Measuring Financial Literacy: Results of the OECD / International Network on Financial Education (INFE) Pilot Study", *OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions*, No. 15, OECD Publishing.

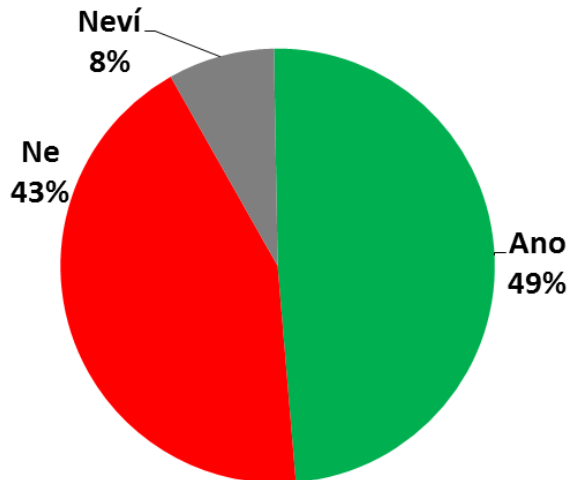
<http://dx.doi.org/10.1787/5k9csfs90fr4-en>

Řešení spotřebitelských sporů I

Banka převedla peníze pozdě a odmítá uhradit škodu - kam se obrátit?

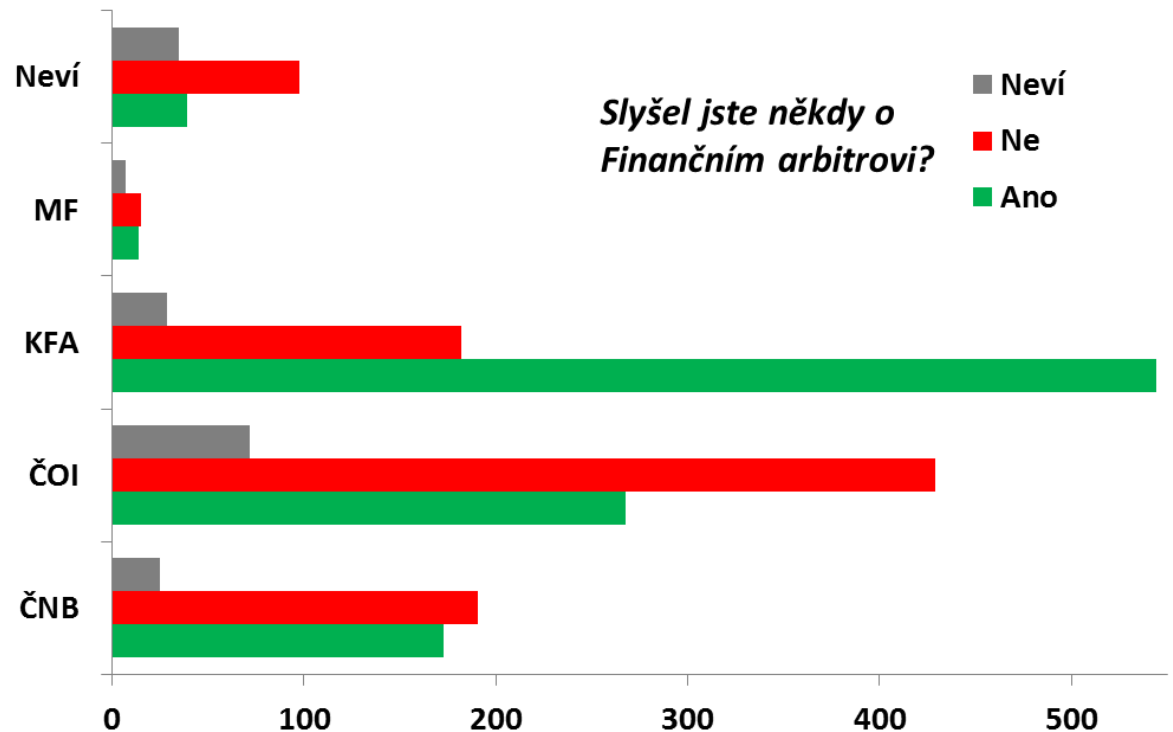

Slyšel jste někdy o finančním arbitrovi?

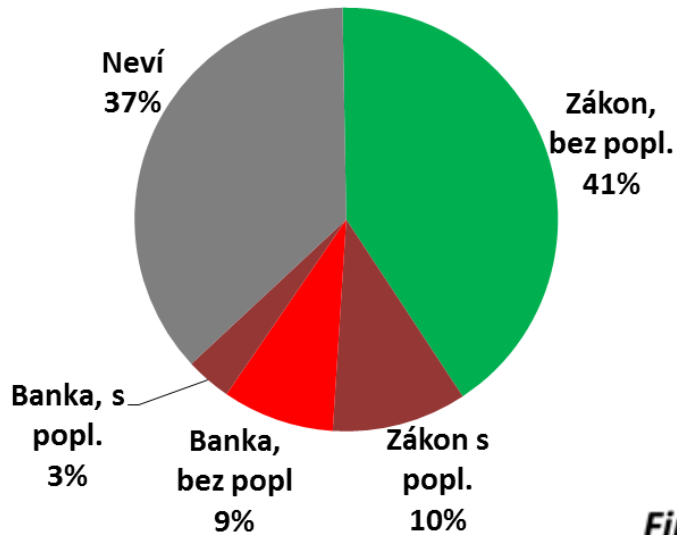
- o KFA slyšela jen zhruba polovina VŠ
- ne každý, kdo o KFA slyšel, by se na něj obrátil
- 72 % těch, kteří by se na KFA správně obrátili, o jeho existenci již slyšeli

Banka převedla peníze pozdě a odmítá uhradit škodu - kam se obrátit?

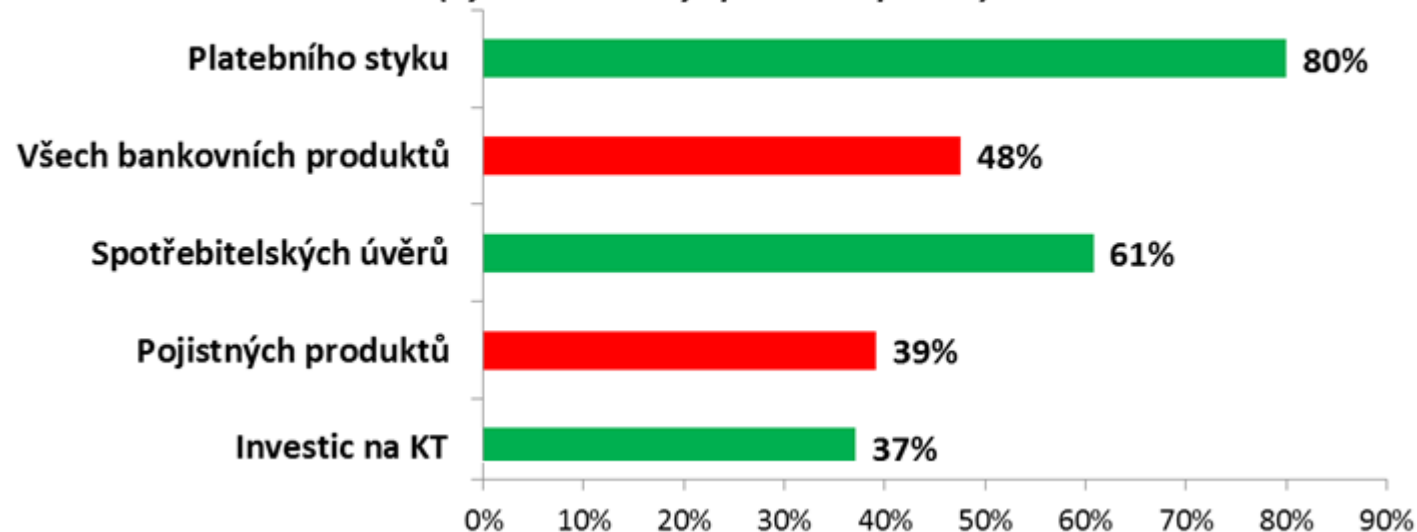
Řešení spotřebitelských sporů II

Kdo zřizuje KFA a je řízení zpoplatněno?

- pouze 41 % VŠ ví, že KFA je zřízena ze zákona a řízení pro občany není zpoplatněno
- povědomí o existenci KFA vede k tendenci se na něj obracet, a to jak v relevantních (55%, 57%, 61%), tak i nerelevantních případech (50%, 50%, 53%)

Finanční arbitr může řešit podání návrhu občanů v oblastech (vyberte všechny správné odpovědi)

Empirické ověření gramotnosti studentů vysokých škol

Děkujeme za pozornost

Dušan Hradil

Tomáš Křížek

Petr Dvořák

další výsledky budou průběžně zveřejněny na www.projektFG.cz

dotazy lze zasílat e-mailem na: xhrad04@vse.cz